

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТЕРИТОРІЙ У ЗОНІ БОЙОВИХ ДІЙ

ПІНДЕРА Микола, здобувач вищої освіти спеціальність 015 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільського господарської продукції та харчові технології) Миколаївський національний аграрний університет

***Анотація:** уже з перших днів широкомасштабної війни було зафіксовано бомбардування та обстріли великих промислових підприємств, енергетичних об'єктів, об'єктів з небезпечними шкідливими речовинами, влучання ракет в нафтобази, об'єкти підвищеної небезпеки, підпали лісів тощо. Усе це тягне за собою не лише величезні матеріальні збитки, а й завдає непоправної шкоди довкіллю, місцям проживання населення України. Ситуація ускладнюється кожен день ще й тим, що спеціалісти не допускають для обстеження територій та формування єдиного реєстру збитків, виробітку плану дій щодо мінімізації наслідків.*

***Ключові слова:** об'єкти підвищеної небезпеки, обстеження територій, реєстру збитків, війна.*

В Україні вже три місяці триває війна, яка спричинила напружену екологічну ситуацію у зоні бойових дій. На сьогоднішній день військові дії на півночі, сході та півдні країни призвели до руйнації інфраструктури [1, с. 156], виробничих і комунальних об'єктів, до порушення екологічної рівноваги, та змін стану довкілля. Питання якості атмосферного повітря, охорони вод, земель, ґрунтів, надр, лісових ресурсів та збереження територій і об'єктів природно-заповідного фонду надалі залишаються пріоритетними у нашій державі.

За цей час вимоги до бізнесу та природоохоронне законодавство на період дії воєнного стану в Україні динамічно змінилися [2, с. 22]. Це стосується: отримання деяких дозвільних документів на основі подання декларацій з необхідністю здійснення усіх процедур після скасування воєнного стану; припинення надання адміністративних послуг у сфері моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів; звільнення від сплати екоподатку за 2022 рік підприємств, що розташовані на територіях бойових дій.

В цих змінах ураховані реалії воєнного стану до природоохоронного законодавства та створення умов для виконання покладених на економіку завдань. Основою подальшого розвитку та відбудови України, як і підтримання життєздатності економіки є продовження ведення підприємницької діяльності із врахуванням вимоги чинного природоохоронного законодавства [3, с. 170].

Законодавства про довкілля регулює відносини у галузі охорони, використання і відтворення природних ресурсів, забезпечує екологічну безпеку, мінімізує негативний вплив господарської діяльності на довкілля [4, с. 66], зберігає природні ресурси, генетичного фонду живої природи, ландшафтів та інших природних комплексів, унікальних територій та природних об'єктів, пов'язаних з історико-культурною спадщиною [5, с. 98].

Екологічне нормування та отримання суб'єктами господарської діяльності документів дозвільного характеру встановлює комплекс обов'язкових норм, правил, вимог щодо охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки. На підставі спеціальних дозволів, за плату для здійснення виробничої та іншої діяльності надаються громадянам, підприємствам, установам і організаціям у володіння, користування або оренду природні ресурси. Але заходи забезпечення охорони довкілля передбачають встановлення лімітів використання природних ресурсів, скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище; встановлюють ставки екологічного податку; відшкодування в установленому порядку збитків, завданих порушенням законодавства про охорону довкілля.

Основними об'єктами нормування навантаження на природне середовище є рівні:

- концентрацій забруднюючих речовин у навколишньому середовищі;
- акустичного, електромагнітного, радіаційного та іншого шкідливого впливу на навколишнє середовище;
- вмісту шкідливих речовин у продуктах харчування;
- гранично допустимих викидів та скидів у навколишнє середовище забруднювальних хімічних речовин;
- шкідливого впливу фізичних та біологічних факторів.

Отже, виконання українським бізнесом вимог законодавства у сфері охорони довкілля завжди було пріоритетом, а в умовах воєнного стану – найвищою ціллю, адже підприємництво і є основою подальшого розвитку та відбудови України. Є багато питань, зокрема у дозвільних процедурах, які ще потребують

доопрацювання, але підприємницька діяльність повинна продовжувати свою діяльність із дотриманням вимог чинного природоохоронного законодавства та отриманою дозвільною екологічною документацією.

Література:

1. Курепін В. М. Воєнні конфлікти, як глобальні екологічні проблеми суспільства // Педагогічні інновації : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 28-29 квітня 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021, С. 156-158. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9296>.

2. Костюк А. С. Бізнес у воєнний час: як змінилося законодавство // Актуальні проблеми трудових відносин під час воєнного стану : тези доповідей здобувачів вищої освіти інженерно-енергетичного факультету та інших учасників освітнього процесу за результатами тематичного «круглого столу» на інженерно-енергетичному факультеті, м. Миколаїв, 27 квітня 2022 року. Миколаїв : МНАУ, 2022. С. 21-24. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11726>.

3. Курепін В. М., Іваненко В. С. Механізм управління екологічною безпекою об'єктами господарювання на засадах маркетингу // Обліково-аналітичне і фінансове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання: національні, глобалізаційні, євроінтеграційні аспекти : матеріали IV міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 20-21 листопада 2019р. – Миколаїв : МНАУ, 2019. – С. 169 – 172. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6411>.

4. Курепін В. М., Іваненко В. С. Екологічні методи рішення проблем безпеки на свинофермах Миколаївської області // Участь молоді у розбудові агропромислового комплексу країни : матеріали 34-ї студентської науково-теоретичної конференції, м. Миколаїв, 23-25 березня 2022 р / Міністерство освіти і науки України ; Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв : МНАУ, 2022. С. 62-67. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11460>.

5. Іваненко В. С. Історична та культурна спадщина Миколаївської області, як стратегія національної безпеки України // Розвиток територіальних громад: правові, економічні та соціальні аспекти : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції м. Миколаїв, 23-24 червня 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 97-100. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9824>.

Abstract: *from the very first days of the large-scale war, bombings and shelling of large industrial enterprises, energy facilities, facilities with dangerous harmful substances, missiles hitting oil depots, high-risk facilities, forest fires, etc. were recorded. All this entails not only huge material losses, but also causes irreparable damage to the environment, places of residence of the population of Ukraine. The situation is complicated every day also by the fact that specialists do not allow for the survey of the territories and the formation of a single register of damages, the development of an action plan to minimize the consequences.*

Keywords: *objects of increased danger, survey of territories, damage register, war.*

**Науковий керівник – КУРЕПІН Вячеслав,
канд. екон. наук, доцент кафедри методики професійного навчання,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв**